

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Mfv.II.10.251/2017/4.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Dr. Tánczos Rita előadó bíró
Dr. Tálné dr. Molnár Erika bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Gyurta Tibor Roland

Az alperes: ... Megyei Kormányhivatal

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: kormányzati szolgálati viszony jogellenes
megszüntetése jogkövetkezményei alkalmazása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Székesfehérvári Törvényszék 2.Mf.20.688/2016/5.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.240/2015/11.

Rendelkező rész

A Kúria a Székesfehérvári Törvényszék 2.Mf.20.688/2016/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja. Megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a feleknek 20.000-20.000 (húszezer-húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel, míg a 295.920 (kétszázkilencvenötezer-kilencszázhusz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2015. április 1-jétől állt határozatlan idejű kormánytisztviselői jogviszonyban alperessel gyámhivatali ügyintéző munkakörben, kinevezésében próbaidő nem került feltüntetésre. A munkáltató 2015. június 5-én kelt intézkedésével 2015. június 8-ával a közsolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) 36. §, illetve 60. § (2) bekezdés e) pontjára hivatkozva próbaidő alatt

azonnali hatállyal megszüntette a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát.

- [2] A felperes vitatva az intézkedés jogszerűségét panasszal fordult a Kormánytisztviselői Döntőbizottsághoz, mely szerv azt hatvan napon belül nem bírálta el.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes 2015. szeptember 30-án keresetet nyújtott be a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon kérve annak megállapítását, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg kormányzati szolgálati viszonyát, ezért 12 havi illetményének megfelelő összeg, valamint 2015. június 9-étől 2015. augusztus 10-éig terjedő időtartamra 484.656 forint illetmény, 33.340 forint elmaradt cafeteria juttatás és munkába járási utazási költségtérítés címén 30.000 forint megfizetését kérte. Arra hivatkozott, hogy a kinevezési okiratában nem került sor a próbaidő kikötésére, ezért jogszerűen erre hivatkozva nem volt megszüntethető jogviszonya. Álláspontja szerint a próbaidő kikötése csak írásban történhetett volna a kinevezésben, és annak időtartamát is meg kellett volna jelölni.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes költségekben való marasztalását kérte. Érvelése szerint a próbaidő alatti azonnali hatályú megszüntetésre jogszerűen került sor, mivel maga a Kttv. rendelkezik arról, hogy a kormányzati szolgálati viszony próbaidő kikötésével keletkezik, ily módon ez az időtartam mindenképpen a jogviszony részévé vált. A munkáltatónak nem volt mérlegelési jogköre abban a kérdésben, hogy kiköti-e a próbaidőt vagy sem, csupán annak időtartamát mérlegelhetette. Mivel a Kttv. 43. § (1) bekezdése nem rendelkezett a próbaidő megjelöléséről a kinevezés kötelező tartalmi elemei körében, így jogszerűen járt el. Előadta azt is, hogy az általa alkalmazott KIR3 bérszámfejtő program miatt nem került feltüntetésre a próbaidő a kinevezési okiratban, e körülmény azonban nem változtat azon, hogy ilyen feltétellel létesítették a jogviszonyt.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [5] A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.240/2015/11. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes kormányzati szolgálati jogviszonyát, ezért az 2015. augusztus 10-én szűnt meg. Kötelezte az alperest 484.656 forint elmaradt illetmény és késedelmi kamata, valamint 33.340 forint cafeteria juttatás és késedelmi kamata, továbbá 495 forint és 1.233.000 forint, valamint 1790 forint perköltség megfizetésére.
- [6] Ítélete indokolásában kifejtette, hogy bár kötelező a próbaidő kikötése a kormányzati szolgálati viszony létesítésekor, amennyiben azonban a munkáltató ennek írásba foglalását elmulasztja, annak következményeit viselnie kell. Mivel az adott esetben a próbaidő írásban való kikötése elmaradt, az alperes jogszerűen nem

szüntethette meg próbaidő alatt indokolás nélkül a jogviszonyt. Ennek megfelelően rendelkezett a jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezményeiről.

- [7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Székesfehérvári Törvényszék 2.Mf.20.688/2016/5. számú ítéletével az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatta, a jogviszony megszüntetése jogellenességének megállapítására vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést mellőzte és az alperest terhelő marasztalás összegét 493.695 forintra és 1000 forint perköltségre leszállította, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta és kötelezte az alperest 20.000 forint perköltség megfizetésére.
- [8] Határozata indokolásában megállapította, hogy a Kttv. 46. §-a szerint kormányzati szolgálati viszony a próbaidő egyidejű kikötésével létesíthető, arról a kinevezésben rendelkezni kell, bár a kinevezési okmány kötelező tartalmi elemei között mindez nem szerepel. Az adott esetben nem állt fenn olyan körülmény, amely alapján mellőzni lehetett volna a próbaidő kikötését, így mivel a felperes kinevezése ezt nem tartalmazta, az jogszabályba ütközik, ezért a kormányzati szolgálati jogviszony érvényesen nem jött létre. Ennek megfelelően nem a Kttv. 193. §-ának a jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezményeire vonatkozó rendelkezéseit, hanem a 25. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az érvénytelenség jogkövetkezményeit kellett alkalmazni.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [9] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és az elsőfokú ítéletet hagyja helyben, továbbá marasztalja az alperest a felülvizsgálati eljárás költségében.
- [10] Érvelése szerint jogellenesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy mivel a kinevezése nem tartalmazza a próbaidő kikötését, a jogviszony jogszabályba ütközik, ezért az érvényesen nem jött létre. Figyelmén kívül hagyta a bíróság, hogy a próbaidő nem tekinthető a kinevezés kötelező tartalmi elemének, így annak hiánya nem eredményezheti az egész jogviszony érvénytelenségét, erre csak a Kttv. 43. § (1) bekezdésében meghatározott valamely elem hiánya vagy az eskü hiánya adott volna okot. A Kttv. próbaidőről rendelkező 46. §-a az egész kinevezés érvénytelenségéről nem rendelkezik, így a kinevezés egészét érvénytelenné nyilvánító másodfokú ítéleti rendelkezés jogszabálysértő és kirívóan okszerűtlen is.
- [11] Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a próbaidő csak írásban, a kinevezéssel egyidejűleg a kinevezés részeként történő kikötéssel kerülhetett volna a kinevezésbe, s annak tartamát a kinevezésben kellett volna megállapítani. Vitatta a törvényszék által alkalmazott érvénytelenségi jogkövetkezményeket is. Előadta, hogy az adott esetben nem a Kttv. 25. §-ában, hanem a 193. §-ában

rögzített jogkövetkezmények lehetnek az irányadók.

- [12] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes költségekben történő marasztalását kérte.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [13] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiakban megalapozott.
- [14] A Kttv. 38. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy a kormányzati szolgálati jogviszony kinevezéssel és annak elfogadásával jön létre. A kinevezést és annak elfogadását írásba kell foglalni. A felek által nem vitatottan 2015. április 1-jével határozatlan idejű kormánytisztviselői jogviszony jött létre közöttük.
- [15] Helytállón hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a Kttv. 43. § (1) bekezdése felsorolja azokat az elemeket, amelyeket a kinevezési okmányok tartalmaznia kell, ezek között azonban nem szerepel a próbaidő kikötés, így az erről történő rendelkezés hiányában nem tekinthető érvénytelennek a felek között létesített kormánytisztviselői jogviszony. A Kttv. csupán az eskütétel elmaradása esetére állapítja meg a jogviszony érvénytelenségét, ilyen jogkövetkezményt a próbaidő kinevezésben történő megállapításának elmaradásához nem fűz. Mindezek alapján helytállón állította a felülvizsgálati kérelem azt, hogy egy kötelező jogszabályi rendelkezés kinevezésben történő rögzítésének elmaradása nem vonja maga után automatikusan a jogviszony érvénytelenségét, így jogkövetkezményként nem alkalmazhatók a Kttv. 25. §-ában rögzített jogkövetkezmények sem.
- [16] A Kttv. 46. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy - a jogszabályban meghatározott, a perbeli esetben azonban fenn nem álló feltételek kivételével - a kormányzati szolgálati jogviszony létesítésekor legalább három, legfeljebb hat hónap próbaidőt kell kikötni. Ennek megfelelően kormányzati szolgálati jogviszonyt jogszerűen csak akként létesíthettek volna a felek, ha legalább három hónap próbaidőt állapítottak volna meg, s mértékét megállapodásuk alapján maximum hat hónapra emelheték volna. Mindebből az következik, hogy a három hónapos próbaidő a törvény kötelező rendelkezéséből adódóan a feleknek az ebben történő külön megállapodása és a kinevezésben történő rögzítése hiányában is a jogviszony elemévé válik és a kinevezést követő három hónapban mindkét fél jogosult a jogviszonyt a Kttv. 60. § (2) bekezdés e) pontja alapján azonnali hatállyal a próbaidő alatt megszüntetni.
- [17] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogszabálysértő jogerős határozatot a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozatára utasította. A megismételt eljárásban ennek megfelelően a törvényszéknek érdemben kell felülvizsgálnia az alperes fellebbezését és döntenie arról.

Záró rész

- [18] A Kúria a felek felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült

költsége összegét a Pp. 275. § (5) bekezdése alapján azzal állapította meg, hogy annak viseléséről az új határozatot hoz bíróságnak kell döntenie.

- [19] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. január 17.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Tánczos Rita s.k.
előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző